

ALLAH HERKESİ İMTİHAN EDER*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekâle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun... Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin...

a. Bilip de Uygulamamak

Peygamber SAS Efendimiz, Ebû Nuaym el-İsfehânî'nin rivayet ettiğine göre buyurmuşlar ki:¹

وَيْلٌ لِّمَنْ لَا يَعْلَمُ وَ وَيْلٌ لِّمَنْ عَلِمَ ثُمَّ لَا يَعْمَلُ

(حل. عن حذيفة)

(Veylün li-men lâ ya'lemü, ve veylün li-men

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ 45 Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.IV, s.111; Deylemî, *Müsne-dü'l-Firdevs*, c.IV, s.401, no:7161; Huzeyfe RA 'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.198, no:29040; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.3540, no:2922; *Câmiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.493, no:25395.

alime sümme lâ ya'melü) Sadaka rasûlü'llah, fîmâ kâl, ev kemâ kâl...

(Veyl) “Yazıklar olsun!” makamında kullanılan Arapça bir kelimedir. Türkçe’de, “Yazıklar olsun sana!” deriz ya, onun gibi bir kelime. Bazı rivayetlerde, hadis-i şeriflerde bildiriliyor ki; *veyl*, cehennemde bir deredir. O kadar azabı şiddetlidir ki, cehennem bile o dereden Allah’a sığınmış. “Şuradan sana sığınıyorum yâ Rabbi!” diye o bile çekinmiş. Kendisi zaten ateş ama o bile oradan çekinmiş; azabın o kadar şiddetli, kuvvetli olduğu bir yer diye de rivayet ediliyor.

Arapça *veylün*, “Cehennemin o en kötü yeri olsun veyahut en kötü yeri bak, orası olur ha karışmam!” demektir. Yani beddua değil de ikaz manasına, “Eğer bu durumunu düzeltmezsen, bak orası olur, karışmam ha!” anlamına da gelebilir.

Türkçeye bazı yerlerde de “Vay!” diye terceme edilebilir. “Vay şöyle yapan kimsenin hâline, vay!” “Vay!” kelimesi de belki “veyl” kelimesinden bozulmadır; L’si düşmüştür *veyl* *vay* olmuştur. “Vay onun hâline vay!” dediğimiz zaman ne anlıyorsak belki o da bu *veyl*’den gelmiştir.

Ne diyor Efendimiz SAS:

وَيْلٌ لِّمَنْ لَا يَعْلَمُ

(*Veylün li-men lâ ya'lemü*) “Vay bilmeyenin hâline vay!” Veyahut öteki anlattığımız

anlamlarına göre; “Eğer insan bilmiyorsa, cahil kalmışsa cehennemde oraya gidecektir, cehennemdeki o yere, o azap yerine gidecektir.” mânasına gelebilir.

Bu bir büyük ikazdır. Müslüman hangi yaşta olursa olsun, hangi çağda bulunursa bulunsun dinini, dünyasını öğrenecek; bilginin her çeşidini öğrenecek! Büyüklerimiz diyorlar ki:

مَنْ لَمْ يَعْرِفِ الشَّرَّ يَقَعْ فِيهِ

(*Men lem ya'rifi's-şerre yakaa fîhi*) “Şerri bilmeyen, günahın ne olduğunu bilmeyen onun içine düşer.”

Bilmediği için düşer, yahu bilmiyordum dese de bataklığın içine pat diye düşer. Şerri de bilmek lâzım, her şeyi bilmek lâzım. Yapmamak için bilmek lâzım!

Büyükşehirlerde ne dolaplar dönüyor, gençler ne tuzaklara düşüyor, nasıl aldanıyorlar, nasıl saptırılıyorlar, nasıl günahlara çekiliyorlar, günah çarkları nasıl çalışıyor, günah değirmenleri nasıl dönüp insanları nasıl taşları arasında ezip öğütüyor, ne felaketler oluyor... O büyükşehirlerin barları, pavyonları, kumarhaneleri, eğlence yerleri; o dışı yaldızlı, ışıklı binalar, o binaların içindeki rezaletler, felaketler... bunları bilecek.

Neden bilecek?

Çocuğunu korumak için. Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur. Buna başlarsa bunun sonu buraya gider diye bilecek, kendisi de yapmayacak.

“—Buyurun, sana bedava bir sigara ikram ediyorum, çek içine bir bakalım beğenecek misin?”

Bir çekiyor, kendinden geçiyor.

“—Çok güzelmiş yahu sigaranın dumanı, ne koydun bunun içine? Allaaah! Amma tatlı hayaller görmeye başladım ya! Etrafımda neler dönmeye başladı ya! Ver bir daha çekeyim.”

“—İlki bedavaydı ikinci yok. Şu kadar mark, bu kadar dolar verirsen o zaman...”

İçine esrar koymuş, alıştırmak için bedava veriyor, alıştıktan sonra parasını çekiyor. Dünyada esrar ticaretinden muazzam paralar kazanılıyor. Beleşten, bedavadan insanlar milyarder oluyor. Bazı insanlar da hastanelerde karyolalara zincirle bağlanıyor; titreye titreye, çırpına çırpına ölüyor.

Birisi de diyor ki:

“—Ben bizim çocuğu çok seviyorum; tombul tombul yanakları var, tatlı mı tatlı, sevimli sevimli, yaramaz mı yaramaz, ne isterse yapıyoruz.”

Sakın haaa! Her istediğini yapma! Solucan büyüdüğü zaman ejderha olur. Bu çocuğun her dediğini yapmaya alıştıırırsan, delikanlı olduğu zaman bu çocuğu nasıl frenleyeceksin? O zaman seni dinlemez ki, çığner geçer.

“—Haydi oradan...” demeye başlar.

Adam oldu çünkü, bıyıkları terledi, adam oldu.

“—Evladım içme sigarayı.”

İçer.

“–Evladım gitme oraya.”

Gider.

“–Evladım yapma şunu.”

Yapar.

“–Neden?”

Sen yaptın!

“–Yok hocam, ben yapar mıyım? Ben o çocuğu çok seviyordum. Tombul tombul yanakları vardı, yumak gibiydi, akça pakça idi, ne kadar tatlıydı!”

Tatlıydı ama şımarttın. Tatlıydı ama nefisini terbiye etmedin, doğruyu eğriyi öğretmedin. “Aman yavrum, aman evladım!” diye onu hayata hazırlamadın; bilemedin işin sonunun böyle olacağını...

“–Demek ki insanın her şeyi bilmesi lazım!” sözünden buraya geldik. Hem âhireti bilecek ki âhireti kazansın; cennet nasıl kazanılır. Allah’ın rızası nasıl kazanılır, sevap nasıl kazanılır? İnsan ne yaparsa günaha girer, namaz kıldığı halde ne yaparsa günah olur, hacca gittiği halde ne yaparsa kabul olmaz, zekât verdiği halde ne yaparsa helâk olur...

Avustralya Sohbetleri kitabında yazmadık mı bunları? “–Bilmem hocam.”

E biz niye yazdık bunları, niye neşrettik bunları? Onları sen okumadıktan sonra, niye yazdık? Sen dinlemedikten sonra, ben niye konuşuyorum?

Ben yine konuşurum, yine yazarım. Çünkü sorumluluk benden

gider, sana gelir.

(*Veylün li-men lâ ya'lemü*) “Yazıklar olsun bilmeyene!” Veya, “Cehenneme gidecek bilmeyen... Cehennemin en azaplı yerine atılacak, gözünü aç! Vay onun hâline vay! Vay bilmeyenin hâline vay!”

Cahil durmak yok... Her gün kitapla gezeceksiniz ve okuyacaksınız ya da alimin yanında gezeceksiniz. Ya alimle olacaksınız, ya kitapla olacaksınız, ya da ilimle olacaksınız. Boş durmak yok!

Ben dün kır sefası yaptığımız yere üç dört tane kitapla gittim. Niçin? İştahım çok da ondan. Kitaplara karşı çok iştahım var; önüme kitapları yığsalar doymuyorum. Süleymaniye Kütüphanesi'nde bilmem kaç yüz bin kitap varmış. Aklım fikrim Süleymaniye Kütüphanesi'nde. Beni oraya tıksalar da çıkarmasalar diye canım çekiyor, çok seviyorum. Sen de seveceksin, okuyacaksınız!

Şu kitabı bir defa okudum, ikinci defa okumaya geçiyorum. Çok güzel. Az yazmış, öz yazmış. Neler istifade ettim neler! Küçük bir kitap.

Küçük cep kitapları var. Ne demek cep kitabı? “Giderken cebine koy da bir dakikanı boş geçirme, aç oku!” demek.

(*Pocket book*) ne demek? Cebine sığacak kadar kitap.

Niye cebe sığacak gibi yapıyorlar? Taşınabilsin, küçük aralıklarda okunabilsin; otobüs beklerken, yemeği beklerken, sırayı beklerken...

Oluyor ya küçük aralıklar. E ne yapalım bekleyeceğiz.

Hah, bekleyeceksen, cebinden o kitabı çıkar, aç oku!

Uçağa biniyorlar, hemen kitap açıyorlar. Ben etrafıma, başka yolculara bakıyorum, yan gözle gözlüyorum. Gözüm bir o yan tarafa gidiyor, bir bu yana gidiyor; hemen kitap açıyorlar. Kitaplar da kalın kalın, nah böyle, bakınca insan korkuyor. Ne okurlar bilmem; roman mı okurlar, edebiyat mı okurlar, bilimsel kitap mı okurlar...

Hemen bazısı yayılıyor, çantasını açıyor filan. Eline kâğıt kalemi alıyor, başlıyor yazmaya. O yazdıkça benim karnım ağrıyor. Yazdıkça karnım ağrıyor, kıskanıyorum. İçim bir acaip oluyor, buruşuyor böyle. O çalışıyor ben niye çalışmıyorum! Onlar ileri gidiyor da, biz niye geri kalmışız?

İki tane yan yana ülke, birisi ileri birisi geri; yazık değil mi?

Hem de Allah'ın sevdiği kullarının ülkesi geri olursa, hem de Allah düşmanlarının ileri olursa yazık değil mi!?

Çok fena karnıma sancılar giriyor, ayy, amaan... Doktorların tedavi edemeyeceği sancılar giriyor karnıma, eyvah! Çok çalışmak lazım, bilmek lazım, öğrenmek lazım!

وَيْلٌ لِّمَنْ لَا يَعْلَمُ وَوَيْلٌ لِّمَنْ عَلِمَ ثُمَّ لَا يَعْمَلُ

(حل. عن حذيفة)

(Veylün li-men lâ ya'lemü) “Yazıklar olsun bilmeyene! Vay yazıklar olsun bilmeyenlerin hâline vay!” Çok önemli!

Hiç çalışmamışız. Endonezya’da 10-15 tane Endonezya ile ilgili kitap aldım. Endenozya dili öğrenme kitabı, Endenozya’yı anlatan kitap aldım, Endenozya’da iş imkânlarına ait kitaplar aldım.

Ne zaman okuyacağım ben bu kitapları? Benim kütüphanemin kitapları burayı doldurur, ne zaman okuyacağım?

Hırs işte, herkesin bir merakı var. Endenozya ile ilgili bilgi toplayayım da ondan sonra da... İki yüz milyon müslüman, bayağı da büyük ada. Kimisi çıplak, televizyonda gördüğüme göre doğu taraflarında Aborjinlere benzeyen insanlar filan varmış. Kimisi gecekonduarda, çöplüklerde; kimisi gökdelenlerde, yaldızlı ışıklı çok büyük çarşılarda... Hem sefalet, hem rezalet, hem felaket hem refah, saltanat, her şey var. Ne ararsan bulunur. Acıyor insan!

Bunların hepsi Hz. Adem Atamız’ın evlatları değil mi? Hepimiz kardeş değil miyiz?

Kardeşiz ama ben burada açlıktan kıvranıyorum, tepiniyorum, kıvrım kıvrım kıvranıyorum. Sen orada parayı çöpe atıyorsun, kumara harcıyorsun, boşa veriyorsun. Yazık değil mi ya! Bu ne biçim kardeşlik! Gel de komünist olma! Komünist olmayız ama müslüman olmamız lazım.

İkrama, ihsana, kardeşliğe uymamız, fedakâr olmamız lazım. Bilmemiz, çalışmamız lazım.

وَيْلٌ لِّمَن لَّا يَعْلَمُ وَوَيْلٌ لِّمَن عَلِمَ ثُمَّ لَّا يَعْمَلُ

(حل. عن حذيفة)

(*Veylün li-men lâ ya'lemü*) “Bilmeyene yazıklar olsun!” Sonra ikinci cümle daha da tüyler ürpertici bir cümle: (*Ve veylün li-men alime sümmelâ ya'melü*) “Ve yine yazıklar olsun, vay o kimsenin hâline ki; biliyor ama bildiğini yapmıyor!”

(*Alime*) “Bildirdi, öğrendi. (*Sümmelâ ya'melü*) Öğrendi ama yapmıyor ki!”

Anası öğretti, babası öğretti, küçükken hocaya gönderdi. Amme cüzünü bitirdi, diplomayı aldı, kitabı okudu, vaazı dinledi... Tamam o hocalar konuşurlar, vaaz verirler, ne olacak yani. Her yerde vaaz veriliyor.

b. İyiliği Emretmek

Vaaz niçin veriliyor? O konuşmalar niçin yapılıyor, havaya mı? Hayır, Allah'ın emri tebliğ ediliyor.

Birinci rekâtte okuduğum Kur'ân-ı Kerîm'in âyetleri Peygamber Efendimiz'e ne diyor?

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ

(غاشية: 21)

(*Fezekkir innemâ ente müzekkir*) “O halde hatırlat; şüphe yok ki sen sadece bir uyarıcısın, hatırlatıcısın!” (Gâşiye, 88/21)

Müzekkir ne demek? *Zikir*, hatırlamak; *müzekkir*, hatırlatan demektir.

“—İşin aslı şöyledir şöyledir, dünya böyledir böyledir, âhirette de şöyle şöyle olacak. Tamam mı?” deriz. Bu bir hatırlatma...

(*Innemâ ente müzekkir*) “Ey Rasûlüm! Sen sadece Allah’ın insanlara gönderdiği bilgileri onlara tebliğ eden ve onlara gerçekleri hatırlatan bir kimsesin, başka bir şey değil.”

Yani ne demek? “Ey Rasûlüm! Üzülme, sen vazifeni yaptın ya, onlar düşünsün! İsterlerse tutsunlar, istemezlerse tutmasınlar. Sen tebliğ ediyorsun ya, sen bildiriyorsun ya, hatırlatıyorsun ya. Ben onların haklarından gelirim!” demek. Tehdit var orada. Rasûlüllah’a teselli var. Öyle seziyorum ben.

Yavuz Selim ölmüş, Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin, vasiyeti varmış. Şöyle bir kasa, kapalı, işlemeli kutu. “Bunu da kabrime koyacaksınız.” demiş. Kutu, kapalı, kilitli.

“—Kabrime öldüğüm zaman bu kutuyu da koyacaksınız” demiş. Vasiyetinde var.

Yavuz Selim neden öldü? Sırtında bir çıban çıktı, Osmanlıca adı *Şîr-Pençe*, arslan pençesi demek. Sırtında kan çıbanı gibi bir çıban çıktı, iyileşmedi öldü. Allahu a’lem, bir çeşit kanser. Ölüm sebebi oldu.

Öleceği zaman yanında samimi sohbetdaşı. hep yanında bulunan nedimi Hasan Can var... O anlamış padişah gidiyor, son nefeslerini veriyor, artık ölecek, demişki;

“—Sultanım, şimdi zikir yapmak, Allah’la meşgul olmak zamanıdır. *Lâ ilahe illa’llah* de, *Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah* de!” demiş.

Yavuz Selim yataktan şöyle yan bakmış:

“—Ya sen bizi neyle meşgul olur sanırdın?” demiş.

Vay be! Ben de gafil cahil bir padişah sanıyordum.

“—Ya sen bizi neyle meşgul olur sanıyordun?”

Nedîmi bilmiyor, demek ki o Allah ile meşgulmüş, demek zikir yapıyormuş. Neden bilmiyor yakın arkadaşı, sohbetdaşı?

Çünkü, gizli yapılan ibadet daha sevaplı olduğundan müslüman ibadetini saklar; belli etmez, gösterişi sevmez müslüman...

Ölmüş, vasiyetinde, ölünce çekmece de, kutu da kabre konulacak. Alimlerin başı demiş ki:

“—Yok öyle şey! İslâm’da kabre öyle çekmece mekmece, mücevher filan koymak yok. Öyle şey olmaz.”

Birileri de demiş ki:

“—Ya vardır bir sebebi herhalde adamcağızın. Vasiyet etmiş tutalım.”

“—Yok, öyle şey olmaz!” demiş.

“—Firavun mu bu ya! Kabre çekmece koyacak; mücevher koyacak, altınlar, gümüşler, yüzükler, pırlantalar, yağma mı, konulmaz.”

“—E açalım o zaman!”

Kasayı getirmişler, anahtarı yok, kilitli. Kilidi sultanda, kim bilir neresinde... Zorlamışlar, kapağın açılmamasını sağlayan mekanizmayı, teşkilatı kırmışlar. Ama açtırırken de sallanmış kutu, içindekiler etrafa saçılmış.

Toplamışlar, “Ne bu saçılanlar?” diye bakmışlar. Hepsi, Yavuz Selim’in hayatı boyunca yaptığı işlerde; “Efendim, ben şöyle yapmak istiyorum, bu sevap mıdır günah mıdır, doğru mudur, yanlış mıdır?” diye Şeyhülislam’a sorduğu sorular, aldığı fetvalar. Bütün fetvaları biriktirmiş mübarek, hepsini çekmeceye biriktirmiş, “Bunu kabrime koyun!” diyor.

Ne demek istiyor?

“—Yâ Rabbi! Ben yaptığım her şeyi alimlerin emri, tavsiyesi üzerine yaptım, fetvası ile yaptım; kendi başıma bir şey yapmadım. Alimlerin sözüne uyarak, dinimin icâbını yerine getirmeye çalışarak yaşadım.” diyecek.

Anlaşıyor, kasayı gösterecek Cenâb-ı Hakka diyecek ki;

“—İşte fetvalar. Hepsine alimler uygundur dediler ondan yaptım, kendi başıma bir şey yapmadım!”

Şeyhülislam sararmış solmuş. Onların fetva olduğunu görünce vaziyeti şıp diye anlamış, ağlamaya başlamış; koca şeyhülislam, koca sakalıyla, kavuğuyla ağlamaya başlamış, demiş ki:

“—Ah sultanım, ah Yavuz Selim! Kendini kurtardın, beni yaktın...”

Yavuz Selim, “Her şeyi fetva ile yaptım.” diyecek; Allah fetvayı verene soracak:

“—Buna iyi dedin mi sen? Buna kötü dedin mi sen? Fetvayı verdin mi sen?” diye fetva verene soracak.

Şeyhülislam:

“—Kendini kurtardın, beni yaktın şimdi!” demiş.

Bilecek, uygulayacak; bilmiyorsa, soracak uygulayacak.

“—Bilmeyene vay vay vay yazıklar olsun! Bildiği halde uygulamayana da vay vay vay yazıklar olsun!”

c. Büyük Menfaatler ve Kavgalar

Bugünkü insanların çoğu tilki gibi, domuz gibi her şeyi bilir. Gâvurlar da bilir, İslâm’ın hak din olduğunu papazlar da bilir yahudiler de bilir. Hepsi bilir, hepsi işin iç yüzünü şeytan gibi bilir. Çok iyi bilir ama bırakmaz. Para var ya, menfaat var ya... Büyük menfaatler...

Büyük menfaatlerin olduğu yerde büyük kavgalar olur. Bir yerde büyük bir kavga varsa, dikkat et orada büyük bir menfaat çatışması vardır, işler oradan gidiyor. Büyük kavgalar büyük menfaatlerden olur. Menfaat olmayan yerde kavga olmaz.

“—Tamam canım, alıver onu, sen de şunu alıver, yürüyün gidin!”

Önemsiz işlerde kavga olmaz. Kavga önemli işlerde olur. Büyük menfaatlerin olduğu yerlerde kıyamet kopar, silahlar konuşur;

insanlar susar, silahlar konuşur; grav grav grav... Güm güm güm... Aynı anda üç kişi, beş kişi bilmem nerede kanlar içinde yatıyor.

Neden? O onun menfaatine dokundu, o onun...

Adam ölüyor, götürüyorlar çayıra atıyorlar, Allah Allah! Bu falanca yerden filanca, şu işle meşgul olan bir iş adamı. Niye öldürülmüş atılmış buraya?

Aylar sonra ortaya çıkıyor. Çok para kazanmak istemiş, eroin ticaretine girmiş. Büyük miktarda eroin almış, parasını da almış, eroini getirmiş burada malı teslim etmiş. Malı teslim ettiği yerde açmışlar bakmışlar ki mal sahte, hakiki değil.

E parayı vermiştim. Çünkü zincirleme, para almadan verilmiyor bu işler herhalde, para gitti.

“—Sen bize ihanet ettin, parayı aldın sahte mal getirdin.” diye adamı takır takır vurmuşlar.

Sahterkârlılığının cezasını hayatıyla ödedi. Acımasız ve merhametsiz, affedilmesi olmayan sert bir şey... Neden? Çok büyük paralar var. Şu kadar esrarda, eroinde, uyuşturucuda ohoo neler var.

Türkiye’de sarı posta arabaları, minibüsler var, mektup, paket filan taşıyor. Sarı renkli, üstünde PTT yazıyor. Antalya’dan bir postacı sarı posta arabasıyla Güneydoğu Anadolu’ya gitmiş. Silifke, Adana, Maraş, Antep, daha ötesi... Güneydoğu Anadolu’ya gitmiş, ondan sonra dönmüş. PTT arabası, kim bilir mektup mu taşıyor, paket mi taşıyor!? Antalya’ya

gelmiş, ondan sonra adam PTT'den filan istifa etmiş, Antalya'da lüks bir otel satın almış.

Sen bu parayı nereden buldun? Sen bir PTT memuruydun. Bu lüks otel, deniz kenarında kaç milyardır bu. Gel bakayım, seni mendebur seni! Nereden buldun bu parayı sen?

Türkiye'de sorgu sual yok, burada sorarlar.

Almanya'da 30 yıldır çalışıyor, apartman dairesinde oturan arkadaşın birisine dedim ki;

“—Ben senin yerinde olsam müstakil bir ev alırdım, ne böyle apartman dairesi! Müstakil bir ev alırdım öyle otururdum.”

Sizin buralardaki [Avustralya'daki] şeylerden alıştım, beni müstakil evlere alıştırdınız ya. Şu anda buradakilerin [köşkü] padişahlarda bile yok, Yavuz Selim'in köşkünden bile güzel.

“—Yok hocam alamam. Adama, ‘Bunu alacak parayı nereden buldun?’ diye sorarlar, 30 yıllık hesabı ortaya dökerler.” dedi. ‘Şu kadar vermişsin, şu kadar kazanmışsın, bu kazandığının ne kadarını biriktirdin de bu köşkü nasıl aldın?’ diye sorarlar adama. Alamam!” dedi.

Ama bir PTT memuru Antalya'da kocaman bir turistik otel almış. Bilin bakalım bilmece işte! Sabah sabah size kafa çalıştırmak için bilmece...

Türkiye'de bir PTT memuru bir turistik oteli nasıl alır?

Bir sefer yapmış. Oradan bir esrar kaçırmış bu tarafa, polisleri de atlatmış askerleri de... Şebekeleri de atlatmış, işin takipçisi olan kimler varsa, onları da dolandırmış. Kimse de

PTT arabasının içinde esrar kaçıracağından şüphelenmemiş. PTT memuru gariban mektup getiriyor, paket getiriyor, PTT işini yapıyor diye düşünmüş.

Türkiye’de kaçakçılık nasıl oluyor? Gemilerle, uçaklarla oluyor. Askerî kuryelerle oluyor. Eski eser kaçakçılığı İzmir’den vesaireden NATO şeyleriyle, askerî konteynerleri vesairesiyle filan oluyor. Açılmıyor ki! Gümrük memuru oraya yanaştığı zaman;

“—Dur! Dokunma!”

“—Ne var?”

“—Askerî malzeme...

Pırt geçiyor. Anlaşmalar, manlaşmalar...

Öyle şey olur mu? Gidiyor, eski eserler gidiyor; ne gidiyorsa gidiyor, bilmiyoruz ki! Ama gidiyor, duyuyorum.

Bir doğu seferi, bir esrar kaçırma, ondan sonra bir turistik otel alacak kadar çok paralar var bu işin içinde. Onun için şakası yok, öldürüyor. Büyük menfaatler döndüğü için öldürüyorlar...

Allah bizleri gaflet uykusundan uyandırсын. Nevm-i gafletten Cenâb-ı Mevlâ cümlemizi uyandırсын.

Çünkü insanlar bazen ayakta uyurlar, bazen de ömür boyu uyurlar. Gece olur, gündüz olur; yatarlar kalkarlar, uyurlar uyanırlar; hep uyurlar, gündüz de uyurlar.

Neden? Gâfil, ahiretten haberi yok, başına gelecekleri, öldükten sonra bu işin hepsinin

hesabının sorulacağını bilmiyor. Dünyada da adâlet-i ilâhiyenin bir gün gelip onu çarpacağını, dünyada da belâsını, cezasını çekeceğini bilmiyor. Ama asıl büyük felâketin âhirette olacağından haberi yok.

İnsanlar bilmez mi? Kimisi tilki gibi bilir, kimisi domuz gibi bilir, kimisi şeytan gibi bilir... Her şeyi bilir, bilmez mi! Enayi mi millet, her şeyi biliyor, biliyor ama yapmıyor. İslâm'ın hak din olduğunu cümle cihan bilir, herkes bilir. Puta tapılmayacağını, haça tapılmayacağını, tapılmaması gerektiğini herkes bilir. Büyük menfaatler olduğu için devam ederler. Allah böyle imtihan ediyor. Menfaatle imtihan ediyor.

d. Maan Emirinin İmtihanı

Aziz muhterem kardeşlerim!

Gözünüzü açın! Bu imtihanın püf noktası menfaattir. Allah kulun önüne menfaati yem gibi koyuyor. Menfaate cup diye atlayan imtihanı kaybediyor; menfaati eliyle itip, “Ben menfaat istemiyorum, dünya menfaati istemiyorum Allah’ın rızasını istiyorum!” diyen kazanıyor.

Maan emîri, yani Ürdün’de oturan emîr. Bizans imparatorluğunun Arap âlemindeki en yüksek memuru. Bizans topraklarının kenarlarında Arapların oturduğu mıntıkların hepsinin emîri müslüman olmuş, kitapta var. Müslüman olmuş Peygamber Efendimiz’e Medîne-i Münevvere’ye elçi göndermiş;

“—Yâ Rasûllallah! Ben müslüman oldum. Senin Allah’ın Rasûlü olduğunu tasdik ederim. Benden lütfen şu hediyelerimi kabul buyur.” diye hediye göndermiş.

Ürdün’den Ferve ibn-i Amr el-Cüzâmî isimli emîr.

Maan neresi? Ürdün’deki Suudi Arabistan tarafına yakın bir şehir. Geçtik oralardan... Tebük’den sonra Maan, Maan’dan sonra Amman, öyle gidiyor... Zerkâ suyunun yanında... Maan emîri Ferve ibn-i Amr el-Cüzâmî Rasûlüllah’a elçi gönderdi, müslüman olduğunu bildirdi ve ona Rasûlüllah binsin, işlerinde kullansın diye bir at ve katır hediye göndermiş.

Bu, bütün Bizanslıların hudut vilayetlerindeki Arapların hepsinin emîriymiş. Oturduğu yer Maan’daymış. Onun müslüman olduğu bilgisi Bizans yöneticilerine ulaştığı zaman ne olmuş?

(*Ehazûhü*) “Yakalamışlar. Vay sen misin müslüman olan? (*Ve habesûhu*) Hapse tıkmışlar. (*Sümme darabû unukahû*) Sonra boynunu vurmuşlar.”

Ne demek boynunu vurmak? Yatırmış, baltayı kaldırmış,

kafasını kesmişler. Tam ölümü belli olduğu, kendisini öldürmeye geldikleri zaman, şiiir söylemiş:

أَبْلِغُ سَرَاةَ الْمُسْلِمِينَ بِأَنِّي سَلَّمْتُ لِرَبِّي أَعْظَمِي

وَمَقَامِي

Ebliğ serâte'l-müslimîne bi-ennenî Selemün li-rabbî a'zumî ve makâmî

“Müslümanların süvarilerine benim selâmımı söyle, tebliğ et ki, ben Rabbime her şeyimle; kemiklerimle, vücudumla, mevkiimle, makamımla, her şeyimle teslim oldum. Yâni müslüman oldum, öldürürlerse öldürsünler! Ölmekten gam yemem!” demiş.

Emirlikten öldürülmeye, saraydan mezara... İmtihan, korkunç imtihan... Nasıl imtihan?

“—Emirliğe mi devam etmek istersin, sarayda mı oturmak istersin; kafanı kessinler kabre mi girmek istersin?”

İmtihana bakın, muhterem kardeşlerim!

Allah CC hepimizi menfaatle imtihan ediyor. Dünya zevkiyle, dünya menfaati ile hepimizi imtihan ediyor. Alimlerin bir kısmı yamuluyorlar, bozuluyorlar, dalkavuklaşıyorlar, şakşakçılışıyorlar, gerçekleri söylemiyorlar. Güç kuvvet sahiplerinden korkuyorlar, halkı aldatıyorlar.

Zenginlerin bir kısmı —gözlerini toprak doldursun— zenginliğe doymuyorlar. Yetimin, dulun, fukaranın malını yiyorlar, hazineyi hortumluyorlar. Fil hortumu gibi hazineyi hortumluyorlar. Fukaranın fakirliği artıyor, zengin haram malı üzerine haram mal, baraj gibi, oluk gibi para geliyor. Dalaverelerle banka satın alıyorlar, millet parasıyla devletin bankalarını alıyorlar.

Neden? Yedikleri, zıkkımlandıkları haramlar yetmediği için.

Allah onların gözünün önüne daha büyük menfaat koyuyor. Kimisi zalimlere ajan, âlet, maşa oluyor.

Niçin? Maaş aldığı için. “Benden sana şu kadar maaş; git filanca yeri incele, gel bana ispiyonla, bildir!” ve saire. Kimisi Avrupa’nın gösterdiği menfaatlere, nişanlara, alkışlara aldaniyor. Herkes menfaatten, keyiften, zevkten imtihan oluyor. Çok büyük bir menfaat geliyor, adam karşısında yamuluyor.

“—Müslüman olmak iyi, müslümanlık hak din ama gel de şimdi bu menfaatlerden geç.” diye yamuluyor, eriyor, elini uzatıyor, dayanamıyor, hapi yuttu!

Çocuktan öğreteceksin haram olan şeye el uzatmamayı.

Benim rahmetli amcam, askerdeyken Balıkesir’de dağlara çıkartmışlar, kumanya verememişler. Belki askerî terbiye, belki eğitim için vermediler, belki de o zaman ordu çok daha fakirdi kumanya veremediler; askerler dağlarda aç kalmış. Aç kalınca herkes sağa sola, bağa bahçeye, ağaca saldırmış, ne bulursa yemişler.

Ama benim rahmetli amcam müslüman! Nur içinde yatsın, çok babayiğit. Bildiğiniz gibi değil; köyde bileğini büken bir adam yok! Beş kişiyle baş ederdi. Sırf adeleden yaratılmış, yukarıdan aşağı sırf adeleden yapılmış gibiydi, yumuşak bir şeyi yok. Çelik gibi bir şeydi, lastik gibiydi; traktör lastiği gibi bir şeydi. Sürekli çalışırdı.

Ağlamış, “Harama el uzatmam, haram lokma yemem!” demiş, o kadar babayiğit bir insan aç

kalmış ağlamış. Ben anlıyorum ne çektiğini...
Açlık insanı ağlatır.

Ağlamış, neden ağlamış? Elini uzatsa elma,
meyve orada duruyor ama haram, sahibi yok,
almamış.

Mantığı şöyle: Yazlıkta mandalina bahçesi var;
sabahtan akşama kadar suluyor, çalışıyor.
Sabah geçer bizim önümüzden, tarlasında
çalışır, akşam işi biter, döner köye gider.

Sabahleyin bakmış İstanbul'dan gelme
yazlıkçılar... Bir iki ay deniz kenarında yazlık
yapıp da, keyif yapıp da tekrar İstanbul'a
dönecekler. Tıp tıp tıp koşuyorlar kasabaya
doğru, oradan da tıp tıp tıp koşuyorlar yalıya
doğru.

“—Ülen demiş, siz ne yapıyorsunuz böyle her
sabah?” Demişler:

“—Biz idman yapıyoruz; koşturuyoruz işte
böyle... Vücudumuz zinde olsun diye idman
yapıyoruz.”

“—Ülen öyle şey mi olur? Böyle boşu boşuna
koşacağınıza, bir fukaranın tarlasını çapalasanız
da fakire yardımınız olsa ya!” demiş.

Yani boşa oraya git, buraya git... Müslümanın
idman anlayışına bak! Bir fukaranın tarlasını
belle, çalış şurada, ırgatlık yap bakalım, o
zavallı dul kadının tarlası adam olsun! Oradan
oraya koş, oradan oraya koş...

“—Jimnastik yapıyorum...”

İş yap, işe yarar bir şey yap. Millet çalışmayı
sevmiyor. Ama spor için... Tevbe, spor değil

idman için her şeyi yapıyor. Hokka kaldırıyor, gülle kaldırıyor, halter kaldırıyor, yay geriyor, terliyor, bilmem ne yapıyor...

Ne işe yarar bunlar?

“–Ter, hava...”

Git bir fukaraya yardım et öyle terle! Allah yolunda koştur öyle idman yap! Amcamın mantığına bak, bunların mantığına bak! Allah hepimizi imtihan ediyor.

Allah hepimizin yardımcısı olsun. İmtihani başarmayı nasip etsin. Harama bulaştırmamasın, günaha kaydırmamasın. Sırât-ı müstakîmden bizi ayırmamasın. Sevdiği kulu eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

El-fâtiha!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

25. 12. 1997 - Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü